

PRAMENĚ

FARNOSTĚ MARTIN-SEVER

Jún 2018, ročník 18

TÉMA ČÍSLA:

MÁGIA
HOROSKÓPY
VEŠTENIE

V období totality, ktorá preferovala materialistické chápanie sveta, boli okultné praktiky typu veštenia z ruky, z krištáľovej gule, z tarotových kariet, hviezd... považované za tmárstvo nedôstojné človeka, lietajúceho do kozmu a poznávajúceho svet vedeckými metódami. Dnešná doba je opäť renesanciou veštíc, mágov, astrológov...

Ponuky ich služieb je možné nájsť aj v renomovaných printových i elektronických médiách. Český psychiater Max Kašparů tento fenomén vystihol veľmi výstižne: „*Domnievať sa, že žijeme v ateistickej dobe, je omyl. Žijeme v dobe silne religióznej, ale čím ďalej, tým menej kresťanskej. Pojmy ako reinkarnácia, karma, čakry, aura, fluidum sú dnešnému, predovšetkým mladému človeku bližšie než slová Desatora, exercície alebo Eucharistia.*“

Výsledky prieskumov v Taliansku hovoria, že asi 20 percent katolíkov súčasne vyznáva ezoterické prúdy a navštevuje okultistov. Odhaduje sa, že i na Slovensku porovnateľné percento ľudí nemá problém pristupovať k sviatostiam a zároveň vyznávať to, čo je v priamom rozpore s kresťanskou vierou. Pritom títo ľudia vôbec necítia potrebu sa z toho spovedať. „*Poznám pani, ktorá dokonca vedie modlitbovú skupinu vo farnosti a nedávno vysvitlo, že už 10 rokov sa venuje vykladaniu z kariet,*“ hovorí istý kňaz. „*Neuvedomelosť a dvojitý život v službe modlám i Bohu – takto si ľudia vytvárajú k Bohu vlastnú cestu. Ale to už nie je kresťanstvo.*“

S podobným javom sa ľudstvo stretlo už v 9.-8. storočí pred Kristom. Už vtedy Izraeliti trikrát do roka navštevovali jeruzalemský chrám, prinášali obety pravému Bohu, ale v každodennom živote sa riadili veštením a návštevou okultných centier.

Veštestvo, mágia a ezoterika (pojem ezoterika a okultizmus je v podstate to isté, dnes sa viac používa pojem ezoterika, keďže neznie tak negatívne ako okultizmus, skôr tajomne) predstavuje popri predaji drog, žien a zbraní štvrtú najvýnosnejšiu oblasť nezdanených príjmov. Nie je presne známe, koľko sa za tieto služby platí. Ale nie je to málo. Títo obchodníci s ľudským nešťastím sú ochotní za polhodinové sedenie, v ktorom človeku odhalia, aké má kliatky na sebe a za to, že ich z neho snímu, pýtať 50 eur a zvyčajne dodajú: „*Musíte ešte dva-tri razy prísť, aby sme to dotiahli do konca...*“

Podľa údajov, ktoré zverejnil GRIS (Gruppo di Ricerca e Informazione Socio-religiosa), v Taliansku takto nezdanene uniká asi 550 miliónov eur. Jednému z 22-tisíc veštcov dokázali nezdanený príjem 3,5 milióna eur. Dokázalo sa, že za jeden magický či veštestký úkon bolo najviac zaplatené 500-tisíc eur. (Takéto neuveriteľné sumy sa platia za použitie praktík čiernej mágie na okultnú likvidáciu nepohodlných protivníkov.)

Okrem čiernej a bielej mágie (prvá z nich má človeku uškodiť a druhá „pomôcť“) dnes hovoríme aj o mágii červenej (prípadne ružovej), ktorá má zaistiť pozornosť zo strany druhého pohlavia a veľmi populárna je mágia zelená, ktorá čerpá duchovnú silu z prírody (ľudia objímajú stromy, aby z nich získali pozitívnu energiu alebo ju čerpajú v pomyselnom trojuholníku vytvorenom blízkymi prameňmi atď.)

Zjednodušene možno mechanizmus, na ktorom bežná „pomoc“ okultistu funguje, opísať asi takto: Človek, ktorý má napr. nejaký zdravotný problém, vyhľadá odborníka na okultizmus, a ten mu pomôže. A pomôže mu aj vtedy, keď za ním príde po čase s iným problémom. V skutočnosti však ide len o presunutie problému z jednej časti organizmu do druhej, napokon až do roviny psychickej až duchovnej. Istý exorcista o tom hovorí: „*Ludia začnú mať problémy s modlitbou, sviatosťami a všetci - to podčiarkujem - všetci majú problémy s účasťou na učení Cirkvi, čiže s rešpektovaním pápeža, biskupov a s vytrvalosťou v duchovnom živote.*“

Niektó použije služby okultistov viac menej zo zvedavosti. Chce zažiť niečo nové, vzrušujúce, trochu nahliadnuť do budúcnosti, aby vedel, čo ho čaká – ako si môže privodiť šťastie alebo sa vyhnúť nešťastiu. Predpovede veštcov sú veľmi všeobecné (preto to vychádza), ale vždy sú niečím podmienené (preto to nikdy nevychádza). Vtipne to demonštruje aj nasledujúci príklad. Veštkyňa hovorí: „*Slečna, čaká vás nádherná budúcnosť. Zoznámite sa s bohatým mužom, vydáte sa a narodí sa vám rozkošné dieťaťko. Len si dajte pozor, aby to bolo v tomto poradí!*“

U mnohých ľudí, čo sa týka návštevy vešťača, môže ísť iba o jednorazovú záležitosť – ale i tak ide o hriech proti prvému Božiemu prikázaniu. Nie každý však skončí

pri ojedinelej epizóдке.

Mágovia a liečitelia sú veľmi pozorní na detaily a dokážu vytvoriť atmosféru dôvery – vedia, že človeku v ťažkostiach treba načúvať. Tiež sú schopní rýchlo podľa oblečenia, prejavu, slovnej zásoby zaradiť človeka do spoločenskej kategórie a odhadnúť jeho finančné možnosti. Vďaka senzibilitnosti vedia tiež dobre odhadnúť, čo na koho platí.

Na veriacich vedia zapôsobiť, ak sa odvolajú na to, že ich dar je od Boha. Ich veštiarne naozaj bývajú plné sôch, krížov, vlastnia fialovú štôlu, kadidlo, používajú svätenú vodu... Ale sú to len kulisy. Náboženské rekvizity majú presvedčiť kresťana, že na ich službách nie je nič zlé.

Podľa skúseností exorcistov väčšina z nich vyznáva reinkarnáciu. Ján Pavol II. vo svojom liste z roku 1994 o slávení Veľkého jubilea v r.2000 však jasne povedal, že viera v reinkarnáciu je v priamom rozpore s kresťanským vyznaním.

Poznanie vlastnej budúcnosti môže veľmi silne ovplyvniť ľudskú psychiku. Jeden kňaz spomína, ako raz vzal autom stopárku, z ktorej sa vyklúla veštica. Za odmenu, že ju vzal, mu ponúkla, že mu vyveští budúcnosť. On to opakovane odmietal, ona mu však stihla oznámiť dátum jeho smrti. Malo to byť o niekoľko mesiacov. Hoci tomu dátumu neveril, aj napriek tomu ho nedokázal dostať z mysle.

Usporiadal si veci, skontroloval testament a v ten „kritický“ deň prehodnocoval, či má vôbec cestovať autom alebo ostať radšej na fare. Samozrejme, že v ten deň nezomrel. Ale touto skúsenosťou poukazoval, ako silne vie psychika ovplyvniť človeka.

Je to jeden zo spôsobov, ktorí veštcovia používajú. Najskôr človeka vystrašia a potom ho na etapy od strachov „oslobodzujú“. Pravdaže nie zadarmo.

Biblia netvrdí, že ľudia nemôžu mať dar poznania budúcnosti. Upozorňuje len na to, že nie každý tento dar musí pochádzať od Boha. Boh môže istým ľuďom zjaviť budúcnosť. Ale správny postoj kresťana spočíva v tom, že sa s dôverou odovzdáva do rúk Prozreteľnosti a zrieka sa každej nezdravej zvedavosti v tomto ohľade.

(Je vhodné tiež spomenúť, že niekedy „mágiou“ (alebo skôr poverou) zaváňajú aj niektoré kresťanské praktiky, ak im prikladáme neprimeranú dôležitosť. Môže sa to stať vtedy, ak neadekvátne propagujeme viac rôzne posolstvá než Sväté Písmo, ak uprednostňujeme súkromné posolstvá pred oficiálnym usmernením Cirkvi. Sem patrí aj nekritický prístup k nepotvrdeným zjaveniam, šírenie neschválených modlitieb a pobožností. Veľkou absurdnosťou je rozširovanie takzvaných reťazových modlitieb, ktoré majú priniesť vypočutie prosieb, ak sa napíšu do stanoveného termínu alebo spôsobia nešťastie, ak ich človek bude ignorovať. Boh sa

tu javí ako svojvoľný a náladový. Preto je dobré skúmať, či neznáma modlitba či pobožnosť je cirkevne schválená alebo nie.)

Inou populárnou formou, ktorú si aj kresťania radi (často len pre zábavu, inokedy s vážnosťou) prečítajú, sú horoskopy – vypracované na deň, týždeň, celý rok... Dnes je ťažké objaviť časopis alebo noviny, kde by sme sa s nimi nestretli. Nevieť, či ste niekedy skúsili porovnať horoskopy z viacerých rôznych zdrojov navzájom. Predsa – ak naše osudy určujú hviezdy, mali by ukázať rovnakú správu všetkým astrológom, a teda by všetky mali byť minimálne podobné, ak nie rovnaké.

Istý človek tento experiment urobil – kúpil si viaceré denníky a jednotlivé predpovede porovnal. Ani ho neprekvapilo, že mnohé sa nezhodovali alebo si dokonca protirečili. Tiež si všimol, že viaceré „prorocktá“ boli koncipované veľmi rafinované – v hrubých obrysoch, takže sa v nich mohli nájsť mnohí. Napr. predpovede typu „stretnete sa s niečím zvláštnym“ alebo „onedlho sa vám naskytne nová príležitosť“ alebo „mnohí narodení v tomto znamení budú mať smolu“ alebo „niekto vo vašom okolí zomrie“ majú priam ideálnu šancu uskutočniť sa.

Stalo sa (a neskôr vyšlo na povrch) v redakcii istého bulvárneho denníka: astrológ, ktorý s redakciou spolupracoval, nestačil načas pripraviť horoskop. A tak šéfredaktor, ktorý sa ocitol v časovej núdzi, rozhodol, že použije horoskop uverejnený pred šiestimi rokmi. Čakal na reakciu verejnosti, ale na počudovanie sa neozval nik. Preto sa v redakcii rozhodli, že platenie astrológa je zbytočné a jednoducho sa rozhodli tlačiť noviny so starými predpoveďami. A skutočne sa im to pol roka bez jedinej reakcie čitateľov darilo. Až po pol roku im napísal jeden pozorný čitateľ, že najnovší horoskop už raz v ich novinách čítal.

Profesionálni astrológovia odmietajú horoskopy v novinách a časopisoch. Hovoria, že horoskop treba vypracovať osobne, „na mieru“. Raz sa jeden francúzsky štatistik zahral na profesionálneho astrológa a pokusne si dal do časopisu inzerát, že na objednávku zhotoví osobný horoskop, ktorý potom žiadateľom zašle na ich adresu. O predpoveď prejavilo záujem 150 ľudí. Všetkým zaslal úplne rovnaký horoskop a požiadal ich, aby mu s odstupom času napísali, ako sa im predpoveď podľa hviezd vyplnila v skutočnosti. Odpovedali mu všetci a 141 z nich (teda 94%) v odpovedi uviedlo, že horoskop im dobre sedel a ocenili jeho prorocké schopnosti.

Je tiež „komické“, ak kňaz počuje z úst spovedajúceho sa: „*Viete, my obaja sme škorpióni, nikto nechce ustúpiť. Stále sa hádame. S tým sa nedá nič robiť...*“

Známy slovenský astronóm a kritik astrológie Igor Kapišinský hovorieval, že na vyvrátenie absurdností astrológie stačia znalosti zo stredoškolskej fyziky. A dodal: „*To, v akom znamení ste sa narodili, je pre váš život a ďalší osud rovnako dôležité ako napríklad číslo papúč vašej prababičky.*“

Proti viere v astrológiu sa jasne stavali viacerí cirkevní otcovia ešte v prvých storočiach kresťanstva – svätý Justín (2. st.), svätý Ignác Antiochijský (2. st.), svätý Bazil (4. st.), svätý Ján Zlatoústý (5. st.). Žili v prostredí, ktoré astrológiu pripisovalo veľkú vážnosť, a napriek tomu poukazovali na nezlučiteľnosť astrológie s kresťanskou vierou. Napríklad aj svätý Augustín (5. st.) na príklade dvojčiat Ezaua a Jakuba dokazuje rozdielnosť ich pováh i životných ciest, hoci sa narodili v jeden deň. Podľa horoskopu by predsa mali mať podobné minimálne povahové vlastnosti.

Prečo nám Boh zakazuje vyhľadávať poznanie budúcnosti? Na túto otázku odpovieme slovami českého kňaza Marka Orko Váchu z knihy Neumělcům života: „*Myslím, že jedným z hlavných dôvodov, prečo Cirkev odmieta astrológiu, veštenie z kariet, pochybných vizionárov, sudičky - je práve ich predstava o budúcnosti. Oni sú presvedčení, že naša budúcnosť už vopred existuje a oni ju poznajú. Oni sú tí, ktorí vidia ďalej ako my, nahliadajú za horizont udalostí, za oponu času. V šachovej partii života poznajú jednotlivé ťahy dlho vopred a z čiar na dlani ich dokážu prečítať.*

Židovstvo a kresťanstvo „nepozná budúcnosť“. Pretože budúcnosť si každý jeden z nás tvorí. My nie sme pešiakmi na šachovnici sveta, ktorí sú sem-tam hýbaní osudom či nič nevediacimi planétami alebo nemilosrdnými hviezdami. Neriadi nás studená, mŕtva hmota kdesi v hĺbinách vesmíru!

A to z jediného dôvodu: svoj životopis si píšem ja sám. Ja sám ho tvorím.

Mojím poslaním je vyžmýkať zo seba to najlepšie, čoho som schopný. Presekať sa životom vlastnou cestou k svätosti. Pokúšať sa o to znovu a znovu. Stále.“

Niekedy je aj veriaci človek v „pokušení“ pýtať si od Boha znamenie v podobe slova pri náhodnom otváraní Biblie. Nemusí to byť spôsob vyslovene hriechy, keďže hľadanie odpovedí na otázky nášho života cez Bibliu je správne. Nesprávne však je, ak s Bibliou manipulujeme svojvoľne, ak v nej hľadáme „veštbu“ (v štýle ľahko a rýchlo) alebo ak citát z Písma považujeme za slovo pre nás, lebo nám to práve vyhovuje. Božie slovo by sme sa mali snažiť vždy chápať v jeho kontexte, a nie náhodne vybrané citáty vnímať ako „priamy odkaz od Boha“.

Boh s nami komunikuje rôznym spôsobom, ale prostriedky si vyberá on sám, nie my. Neprimerané zaobchádzanie s Božím slovom neraz vychádza skôr z nevedomosti či zvedavosti človeka ako zo snahy manipulovať s Bohom.

O „bláznovstve“ doslovne chápať náhodne vybrané slová Biblie s cieľom zachovať sa presne podľa ich doslovného významu hovorí aj príhoda o istom človeku, ktorý sa raz ráno cítil strašne mizerne, a tak hľadal v Písme nejakú útechu. Náhodne si otvoril Písmo, položil prst na jeden riadok a čítal tam tieto slová: „(Judáš)... sa šiel obesiť.“ (Mt 27,5b)

O tom, že „magické“ otvorenie Písma nemusí vždy človeku pomôcť, hovorí aj nasledujúci príbeh zo života Thomasa Mertona, ktorý v nerozumnej manipulácii s Bibliou tiež hľadal Božiu vôľu pre svoj život:

Týždeň pred Veľkou nocou som sa rozhodol stráviť duchovné cvičenia v trapistic-kom kláštore. Bolo nás tam spolu asi tridsať exercitantov, mladých i starých, z rôznych kútov Ameriky.

Aký prameň života, aká sila a milosť bola v každej modlitbe, v nádherných spevoch, v každej svätej omši! Mal som pocit, akoby každú chvíľu mi malo srdce vyskočiť z hrude!

A keď nastal Zelený štvrtok, múrmi toho veľkého kostola sa rozľahol Jeremiášov nárek: „*Pozrite a vidte, aká bolesť je ako bolesť moja... Z výšin zoslal oheň do mojich kostí a potrestal ma: pred nohy mi rozprestrel sieť, zanechal ma v opustení, trýzni ma žiaľom celý deň.*“ Nebolo ťažké rozpoznať hlas Krista v liturgii jeho Cirkvi, krik bolesti jeho utrpenia, ktorého opätovné pripomínanie sa práve začínalo – ako každoročne - v kostoloch kresťanstva na celom svete.

Počas tých obradov som videl mníchov veľmi zblízka. Žasol som nad tým, ako sú úplne ponorení do liturgie a ňou premieňaní. Najväčší dojem na mňa urobila ich prostota. Starali sa o jedinú vec: robiť to, čo mali robiť, spievať, čo mali spievať, ukláňať sa, pokľaknúť v predpísaný moment a robiť to všetko čo najlepšie, bez zmätku, bez príkras, bez predstieranania. Myslím, že som nikdy nevidel takú neafektovanosť a také odpúťanie sa od seba ako u týchto mníchov. Nevieť, či si uvedomovali, aký účinok liturgické úkony, ktoré vykonávali ako skupina, na nás, pozorovateľoch, zanechávali.

Stále viac sa mi zdalo, akoby tento kostol bol skutočnou metropolou našej krajiny. Akoby bol stredom všetkej jej vitality. Príčinou a dôvodom, prečo národy ešte držia pohromade. Títo muži, skrytí v anonymite chóru a svojich bielych odevov, robili pre svoju krajinu to, čo nikdy nemôže vykonať žiadna armáda, žiadny kongres, žiadny prezident – získavajú pre ňu milosť, ochranu a Božie priateľstvo.

Na Veľký Piatok boli obrady veľmi dlhé. Až po desaťhodinovom, takmer nepretržitom speve žalmov naraz kláštor stíchol a znehybnel. Nemohol som sa už modliť, nemohol som si už

ani čítať.

Unikol som z kláštora von pod zámienkou, že si ho chcem vyfotografovať. Vydal som sa cestičkou popri kláštore, cez potok ďalej údolím. Slnko hrialo, vzduch bol pokojný. Niekde spieval vták. Všade v skalných stenách kvitli fialky. Svojím spôsobom bolo pre mňa úľavou uniknúť z atmosféry intenzívnej modlitby, ktorá už dva dni prenikala tieto budovy. Bolo toho na mňa príliš veľa.

Prišiel som sem, aby som skúmal, či moja intenzívna túžba po živote v kláštore medzi mníchmi nie je iba ilúzia. Či je naozaj pravda, čo mi povedal jeden mních, že ja nemám povolanie pre život v kláštore a pre kňazstvo. Teraz som prežíval svoj „svätý týždeň“, bojoval som svoj vnútorný boj. Bol to môj podiel na Kristovom utrpení, do ktorého som sa tu, spolu so všetkými, ponáral. Keď som si pomyslel na to neskutočné duchovné napätie, stlačené a koncentrované za múrmi tohto kláštora, ako dopadá na hlavy mníchov, povedal som si: „To by ma zabilo...“ Po tom všetkom, čo som zažil, som sa snažil presvedčiť sám seba, že kontemplatívny život v klauzúre nie je pre mňa, pretože by mi tam chýbal „čerstvý vzduch“.

Keď som sa vrátil z duchovných cvičení „do sveta“, cítil som sa ako niekto, kto zostúpil z riedkeho vzduchu veľhory dole. Pozoroval som ľudí na ulici, ako sa chovajú – a ich chvat a úzkostlivosť mi zrazu pripadali nesmierne zbytočné. Srdce vo mne pokleslo: „Kam som sa to vrátil? To som naozaj predtým takto žil celé roky?“ Rýchlo som sa spamätal a prchal som z tej bláznivej ulice, kým som nenašiel cestu do katedrály. Tam som pokľakol a modlil som sa.

„Naozaj sa bojím duchovného napätia v tom kláštore?“ V mojej mysli opäť prebiehal boj. Chcel som ísť za kňazom, jedným múdрым mužom, ale zadržala ma absurdná vec: akýsi slepý impulz, nejasný, hmlistý, iracionálny. Týkal sa podvedomého strachu, že sa raz navždy definitívne dozviem, že nemám povolanie pre reholný život. Bol to strach z konečného zamietnutia. Možno som si chcel zachovať nejednoznačnú, neurčitú pozíciu, kedy smiem naďalej aspoň snívať o vstupe do kláštora.

Uprostred tohto konfliktu som znenazdania dostal nápad, ktorý len dokazoval, že v duchovnom živote som vôbec nebol pokročilý. Napadlo ma poprosiť Boha, aby mi dal poznať, čo by som mal urobiť – a to skrze miesto vo Svätom Písme. Šlo o to – otvoriť Knihu, položiť naslepo prst na stránku a vziať doslova to, čo tam je napísané. Niekedy to vo výnimočných situáciách robievali svätci, ale omnoho častejšie poverčivé ženy. Aj v mojom počíne bol najskôr prvok poverčivosti.

Pomodlil som sa teda a otvoril Písmo. Položil som prst na stránku a povedal: „Nech je to čokoľvek, je to slovo pre mňa.“ Pozrel som sa a tie slová ma skoro položili. Zneli: „Ostaneš nemý.“ Bol to dvadsiaty verš prvej kapitoly Lukáša, kde anjel prehovára k Zachariášovi, otcovi Jána Krstiteľa.

Zaujímavé – v celej Biblii možno nebolo slovo bližšie pojmu trapista, aspoň pre mňa, pretože som bol presvedčený, tak ako väčšina ľudí, že „trapista“ je to isté ako „mlčanie“.

Avšak ihneď som sa dostal do problémov, ktoré dokazujú, aká je to hlúposť hľadať v Písme veštbu. Keď som nahliadol do kontextu, vnímal som, že Zachariáš je káraný za to, že kladie toľko otázok. Mám to teda chápať ako zlé znamenie? Skoro som si uvedomil, že sa do svojich úvah stále viac zapletám. Vlastne som vedel iba jedno – ostal som ešte vo väčšej neistote ako pred otvorením Písma.

(zdroje: Anton Solčiansky: Chodím do kostola aj k veštici, no a čo?, Ján Víglaš: Mágia, horoskopy, veštenie, povery... Čo na to Boh?, Thomas Merton, Sedemstupňová hora)

Jozef povedal svojim bratom: „*Rýchlo vystúpte k môjmu otcovi a povedzte mu: „Zostúp ku mne, neotáľaj! Usídliš sa v krajine Gošen a budeš blízko pri mne ty a tvoji synovia... Ešte päť rokov totiž bude hlad.“* (45,9-11) V čase biedy Egypt neprijímal prisťahovalcov s ochotou. Jozef však nemusel získavať pre svoje plány priazeň faraónovho domu. Sám faraón prichádza s návrhom, aby Jozef presídlil svoje príbuzenstvo do Egypta: „*Dám vám to najlepšie z egyptskej krajiny.*“ (45,18)

Keď Jakub putoval so svojimi synmi do Egypta, prechádzal cez Bér-ševu - posledné úrodné miesto Kanaánu, na juh od nej sa nachádza len púšť. Jakuba sa na tomto svätom mieste, kde praotec Abrahám sadil stromy, staval oltáre a obetoval Bohu, zmocnila zvláštna tieseň. Zvažuje svoje presídlenie do Egypta. Je táto cesta naozaj Božou cestou? Máme pred sebou radosťou premáhaného starca, ktorý túži po stretnutí s Jozefom, ale zároveň aj skúseného opatrného pútnika, ktorý vie, že krok bez Boha je krokom vedľa.

Jakub si uvedomuje, že Boh prisľúbil Abrahámovi a Izákovi Kanaán, a nie Egypt. Boh mu však v nočnom videní potvrdzuje správnosť jeho cesty a zároveň upresňuje, že miesto, kde sa naplní prisľub o rozmnožení Izraela, nebude kanaánska krajina, ale Egypt. Oslovuje ho: „*Jakub, Jakub!*“ (46,2) Dvojnásobné oslovenie Bohom je v Biblii prejavom zvláštnej záľuby v človeku.

Keď sa Jakub a Jozef stretli, čítame, že Jozef mu padol okolo krku a plakal. Ani jednu biblickú postavu nezachytáva Písmo plakať toľkokrát ako Jozefa. Celkovo ho vidíme plakať sedemkrát. O otcovi Jakubovi nečítame, žeby bol pri tomto stretnutí plakal. Ale je isté, že plakal i on.

Jozef je dokonalým znalcom dvornej diplomacie a vie, že musí čo najskôr faraóna upovedomiť o príchode svojej rodiny do Egypta. Domyslí každý krok, nariaďuje bratom, ako odpovedať, aby v Egypte dostali prácu, ktorú robili celý život – prácu pastierov oviec. Audienca u faraóna sa skončila dobre. Bratia sú rozumní ľudia s vrodenuou inteligenciou. Sú jednoduchí v diplomatickom prístupe a počínaní. Jozef sa za nich pred faraónom hanbiť nemusel. Biblia nám zachytáva ešte jednu vetu: *Všetci pastieri oviec sú Egyptanom ohavnosťou.* (46,34) Aj tu je krása Jozefovho charakteru. On sa nehanbil za svojich bratov, že sú „iba“ pastiermi. Pritom mal možnosť, na vrchole svojej kariéry, dať im inú prácu a zabezpečiť im postup na spoločenskom rebríčku. On však aj na mieste „ministerského predsedu“ bol reprezentantom Božieho plánovania a Božej politiky.

Jozef vedel, že bohatý a úrodný Egypt bude veľkým pokušením aj pre Boží ľud. Preto chcel zabezpečiť, aby sa jeho rod nezmiešal s okolitým svetom. Zem Gošen bola pohraničnou oblasťou a v tejto časti mohol jeho ľud najskôr žiť v oddelenosti od egyptského sveta. Písmo nám hovorí, že Jakubovi potomkovia v Egypte sa naozaj neasimilovali, lebo si zachovali vlastné mená i jazyk. Rozhodnutie Jozefovo – ako sa ukázalo – malo svoj hlboký význam aj v deň odchodu izraelského národa z otroctva v Egypte. Tieto kapitoly začínajú byť posunom od osoby patriarchu menom Jakub/Izrael (meno, ktoré dostal v nočnom zápase s Bohom) k príbehu o ľude menom Izrael.

Biblia hovorí ešte o jednej audiencii u faraóna. K faraónovi má prísť jeho otec Jakub. Jozef otca určite poučil o tom, ako sa má pred faraónom správať. Keď však čítame biblickú správu o tomto stretnutí, máme dojem, že Jakub na všetko zabudol.

Na audiencii došlo k stretnutiu dvoch svetov. Faraón, domáci pán, suverénny panovník Egypta a Jakub (Izrael) – bezvládný pútnik a vyhnanec, žijúci z milosti. Nosí na sebe stopy mnohých útrap. Vyzerá preto omnoho starší ako v skutočnosti a jeho provokujúci zjav vnúti faraónovi prvú otázku: „*Kolko je rokov tvojho života?*“ (47,8) Pre Jakuba je táto otázka príležitosťou vydať svedectvo o vážnosti života. A on tento život naozaj žil! Bojoval. S časom i s ľuďmi, so zákonitosťami života, bojoval o požehnanie a odvážil sa bojovať i s Bohom. Iste sa rozhovoril pred faraónom, ako ho Boh napriek všetkým hriechom predívne viedol. Chceli by sme počuť toto vyznanie, ale svätopisec nám ho nezachoval.

Pod mocou Jakubových úprimných slov sa mení srdce faraónovo. Akoby zahorela

Jozef predstavuje faraónovi svojho otca a bratov

v ňom túžba byť tiež požehnaným od Boha, ku ktorému sa v rozprávaní tento starec stále vracal a s hlbokou úctou jeho meno vyslovoval. Faraón cíti, že v istom zmysle je Jakub väčší ako je on. Jakub vytvoril atmosféru pre akt požehnanie a požehnal faraóna. (47,10) Jakub je duchom bohatý, preto môže žehnať. Žehná preto, lebo má čo dať.

Je zaujímavé, že o nijakom Božom mužovi Biblia toľkokrát nespomína, že bol žehnajúcim, ako o Jakubovi. Ani na konci svojho života neplače, nestená, nestrpčuje život svojim najbližším, ale žehná. On, ktorý celý svoj život o požehnanie sväto zápasil a aj ho dostal, on v predvečer svojho života každým poryvom myšlienky, každým slovom a dotykom aj svojou rozlúčkou v okamihoch smrti bude požehnávať!

Požehnávať môžu len ľudia, ktorí žijú v úzkom spojení s Bohom. Od takýchto ľudí sa nechávajú požehnať i faraóni!

(zdroje: *Komentár k Starému Zákonu: Genezis, Jozef Ondrej Markuš, Život patriarchu Jozefa*)

O POKORE

Pokora neznamená, že sa snažíš presvedčiť seba, že nič nevieš a nič nie si. Pokora znamená byť si v prvom rade vedomý, aké dary v tebe sú a aké ešte môžeš získať, čo všetko je v hĺbke teba ukryté. Len si musíš byť vedomý, že všetko – ale naozaj všetko, čo si získal, máš zhora. Iba tvoje nie je nič. „Máš niečo, čo by si nebol dostal?“ pýta sa svätý Pavol (1Kor 4,7).

Je to až komické a zároveň bázeň vzbudzujúce vidieť, ako skrze nás, ktorí sme tak strašidelne nedokonalí, ktorí máme tisíc a jedno svojich závažných zlyhaní – ako skrze nás milosť zhora preda sa prúdi a že Boh použije aj nás – nie keď budeme svätejší, ale teraz takých, akí sme.

Áno, aj skrze teba sa budú veci diať, aj skrze teba môže byť svet posvätený. Priprav sa na zápasy a rany, pretože nie je možné stretnúť sa s Bohom a vyjsť z tejto skúsenosti nezranený. Ale zápasíš musíš, niekedy celú noc až do vyčerpania! Ale nikdy nesmieš prepustiť Boha bez toho, že by ti poželal.

Tvojou úlohou teda je vykopať svoje hrivny. Iste, je hriechom podľahnúť svojej slabosti, ale predovšetkým je hriech, ak svoje charizmy necháš zakopané.

PRÍBEH ZO ŽIVOTA

JA, MAKROBIOTIKA A BOH

Moji rodičia nemali veľmi vydatené manželstvo. V napätých situáciách som utekala z domu – von, buď do lesa, alebo na svoju jablňu, ktorá mi poskytovala útočisko. Keď mi bolo ťažko, sadla som si na jej kmeň - v mieste, kde sa rozvojoval a pomedzi vetvy som hľadala do neba a plakala do kôry. S trochou nadnesenosti by sa dalo povedať, že príroda sa mi stala náhradnou mamičkou, v náručí ktorej som si

mohla voľne vydýchnuť.

Keď som mala asi šesť, otec ma naučil pracovať s kyvadielkom. Šlo mi to dobre a príbuzní chceli, aby som im pomocou neho zistila geopatogénne zóny, vhodné a nevhodné potraviny. A tak sa stalo, že odvtedy som kyvadielko začala nosiť aj do potravín v miestnej samoobsluže.

Keď som mala trinásť, na pozvanie sesternice som absolvovala kurz Modrej alfy a Silvovej metódy. Lektor u mňa vytušil talent a odporúčal mi, aby som ho rozvíjala. Nadchla som sa a pochtivo som robila všetky mentálne cvičenia, meditácie. Túžila som si k tomu urobiť kurz Reiki a tak pomáhať ľudstvu. Čítala som literatúru tohto zamerania a začala cvičiť aikido (japonské bojové umenie).

Asi po roku mohutného rozvoja v tomto smere som sa stretla s kresťanstvom. Zanechala som ezoterické praktiky, nechala som sa pokrstiť a stala som sa aktívnou v kresťanskom

spoločenstve.

Po prvom ročníku štúdia na vysokej škole som sa vydala. Stále sme boli aktívni, kadečo sme spolu s manželom podnikali a aby sme mohli doštudovať bez detí, používali sme metódy prirodzeného plánovania rodičovstva. Po skončení školy sme začali túžiť po dieťatku, ktoré však neprichádzalo. Úplne nás prešlo vtipkovanie o tom, ako nám to prirodzené plánovanie rodičovstva funguje.

Prečítala som veľa kníh o tom, ako sa dobre pripraviť na počatie bábätka. Povedala som si, že musíme urobiť všetko pre to, aby nám ho Boh dal a aby bolo zdravé. Nás oboch s manželom som objednala na vyšetrenie do Inštitútu celostnej medicíny. Tam sme prešli diagnostikou EAV (elektroakupunktúrou podľa MUDr. Volla), na základe čoho nám bola odporúčaná detoxikácia organizmu a dietetické opatrenia, aby sa naše telá očistili. Manžel vyštudoval fyziku a hovoril, že tomu ani za mak neverí, že ten prístroj z vedeckého hľadiska fungovať nemôže. Ja, naopak, som sa nadchla, zakúpila som si drahé bylinné preparáty na detoxikáciu čriev, posilnenie činnosti pankreasu atď. Do Inštitútu som chodievala na podtlakové masáže a prešla som na makrobiotickú stravu. To všetko som neváhala podstúpiť pre to, aby sme počali dieťa a aby bolo zdravé.

Keď môj spovedník chcel so mnou tieto veci rozoberať, odbila som ho slovami, nech sa nebojí, že sa modlím a že mám všetko pod kontrolou. Bolo mi hlúpe s ním, kňazom, rozoberať tak vnútorné ženské záležitosti.

Takto teda začalo v mojom živote „makrobiotické obdobie“. Kúpila som si nové kuchárske knihy, vyhádzala zásoby „klasických“ potravín zo špajzy a začala nakupovať v predajniach so zdravou výživou. V skratke chcem vysvetliť, že makrobiotika je založená na taoistickom učení o harmónii energií jing a jang v tele človeka. Telesná konštitúcia, choroba, fyzická aktivita alebo stres – to všetko má na jing-jang harmóniu vplyv a je možné upraviť to stravou - keďže niektoré potraviny sú viac jing, iné viac jang, aj spôsob ich úpravy je jing alebo jang.

Bola som si vedomá toho, že sa začínam stravovať podľa „nekresťanského“ učenia, a preto som sa rozhodla ignorovať duchovné pozadie makrobiotiky. Budem si z tohto učenia, ktoré pochádza z kultúr Ďalekého Východu, brať iba recepty – a to je predsa zdravé, v tom nemôže byť nič zlé.

Manžel s makrobiotikou nesúhlasil, ale vedel, že to všetko robím pre naše dieťa. A to chcel aj on. Doma jedol všetko – moju makrobiotiku alebo rožky so salámou. Inak sa stravoval celkom klasicky. Ja som sa zo začiatku cítila skvelo. Schudla som niekoľko kíl a cítila som sa byť plná energie. Tú som potrebovala, pretože plánovanie menu, zabezpečovanie surovín ako i samotná príprava jedla vyžadovali dosť úsilia.

Postupne som sa začala stále viac do hĺbky zaoberať všetkým zdravým a prírodným. Nadchýnalo ma oblečenie čisto z prírodných materiálov, ekokozmetika, zdravá architektúra, prírodná medicína atď. V cirkvi sme stále s manželom pôsobili ako aktívni členovia.

Raz sme spolu odišli ako vedúci mládežníckych skupiniek do kresťanského tábora. Pre mňa tam bolo veľmi náročné spojiť prácu zodpovedného dospelého s „makrobiotickým varením“. Buď som sa z táborového programu uvoľnila skôr, aby som si uvarila včas a jedla s ostatnými alebo som si varila v čase obeda a potom jedla sama počas popoludňajšej siesty. Jedlo ma vyčleňovalo zo spoločenstva ostatných.

Všimol si to prítomný kňaz, odchytil si ma a začal mi klást' otázky. Vyklopila som mu svoju túžbu po dieťati – teda hlavný dôvod, prečo to všetko robím. „Modlil sa s tebou niekto za dieťa?“ opýtal sa ma jednoducho. Musela som sa priznať, že vlastne nie. Šli sme teda spolu pred svätostánok a tam sa za mňa modlil. Zároveň ma povzbudzoval, aby som sa makrobiotiky

zriekla a prešla na bežnú stravu.

Makrobiotického spôsobu stravovania ako takého som sa zriekla. Ale nedokázala som sa zrieknuť toho, čo bolo „zdravé“ a „prírodné“. Prečo by som sa mala zrieknuť biopotravín alebo medicíny z bylín? Či vari toto všetko nestvoril Boh a nedal nám rozum, aby sme s plodmi Zeme i so sebou zachádzali šetrne? To mám do seba pchať chémiu a ničiť si zdravie? Tomuto kňazovi blikala kontrolka a v priebehu nasledujúcich mesiacov viedol so mnou niekoľko plamenných debát na túto tému. Práve staval komunitný dom izolovaný polystyrénom, čo som mu vytýkala. Prišlo mi to tak, že nie je schopný vidieť svet v širších súvislostiach a nedôveruje môjmu rozlišovaniu. Stále som nedokázala vnímať, že vidí úplne iné súvislosti ako zdravú

rovnováhu planéty a že na rozdiel od mňa dar rozlišovania má!

Počas jednej takej búrlivej debaty, ktorá sa odohrávala v rámci sviatosti zmierenia, som opäť nechcela prijať jeho nabádanie, aby som opustila „svoju prírodu“, ako to on nazýval. Pohár jeho trpezlivosti pretiekol, praštil pástou do stola, zareval „Chod si! Rob si, čo chceš!“ a plesol dverami.

Nič lepšieho urobiť nemohol. Komu niet rady, tomu niet pomoci.

Až po tomto som bola schopná vidieť, ako ma moje utiekanie sa k prírode odvádzalo od vecí Božích, ako sa mi „moja príroda“ postupne stala modlou. Ako je to vlastne vo mne už od malička, od čias, kedy som sedávala vo „svojej“ jabloni. Ako som pred Bohom túto vec v modlitbe schovávala, aby som náhodou nepočula jeho slovo.

Spätne ma mrzí, že som kňazovi, ktorý ma sprevádzal, viac nedôverovala.

O niekoľko mesiacov som otehotnela. A v priebehu ďalších rokov ešte dvakrát. Naše deti sú doslova a do písmena vymodlené od Darcu života. A vyšli z tela už poriadne „znečisteného“ sviečkou a buchtami.

Naším deťom vyprosujem, aby sa naučili milovať Boha. Viac im neviem priať. Veď k čomu by im bolo zdravie a dlhý život, keby žili svoj život bez Boha? A keď sa ešte niekedy dostanem do pokušenia v oblasti „mojej prírody“, opakujem si slová svojho svedníka: „Janka, telo nech trebárs aj zahynie, ale dušu si zachovaj!“

(spracované podľa www.vojtechkodet.cz)

Náš život je častokrát neusporiadaný nie preto, že sme slabí a padáme, ale preto, lebo hľadáme zdroj života tam, kde nie je.

(Richard Čemus)

Prosíme Vás, porozmýšľajte, či aj Vy nemáte vlastné svedectvo, ktoré by mohlo obohatiť a napomôcť druhým na ceste k Bohu. K tomuto účelu slúži e-mailová adresa: casopis.pramen@gmail.com. Požadovanú anonymitu rešpektujeme. Archívne čísla časopisu od r. 2012 sa nachádzajú na stránke www.horcicnezrnko.sk

Text a grafická úprava Sefhoris studio. Vydávané pre vnútornú potrebu farnosti. Vychádza štvrťročne. Foto: internet